

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič
à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO

LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PO POTRESU V JUŽNI SRBIJI

Pomoč oblasti v polnem teku — Prihod Nj. Vel. kralja je učinkoval na prizadeto prebivalstvo zelo pomirjevalno

Gjevgljela, 10. marca. Čeprav se je prva panika po potresu že polegla in je zlasti pomirjevalno vplivala na prebivalstvo v prizadetih krajih prihod Nj. Vel. kralja, je vendar razburjenje med ljudmi še zelo veliko, ker so se v nedeljski noči ponovili potresni sunki, ki so pa bili sicer manj močni. Mnogo ljudi je ostalo brez strehe. Zato si postavljajo šotore in građe barake, da se morejo vsaj začasno nastaniti. Mnogi prenočujejo tudi v vagonih, ker preti večini hiš, ki so še ostale po potresu, nevarnost, da se porušijo zaradi novih potresnih sunkov. Bojazen med ljudstvom je še vedno zelo velika. Ljudje čakajo na cestah, ki vodijo v mesto, na avtomobile, ki prinašajo pomoč. V planinah je nastala gosta megla, kakršne ne pomnijo že davno. Središče katastrofe je bilo na črti Valandovo-Pirava-Karagorgjevac-Mirovce. Potrebna je pomoč v šotorih in živilih. Zelo je pomirjevalno vplivalo na prebivalstvo, ker so oblasti, vojaštvo in Rdeči križ takoj priskočili na pomoč prizadetim.

Gjevgljela, 10. marca. Nekaj trenutkov pred sobotnim potresom se je začelo silno podzemeljsko bobnenje, ki je napravilo na prebivalstvo strašen

vtis. Ljudje so vsi bežali na prosto. Zanimivo je, da so se pri tej katastrofi na mnogih krajih pojavili novi izviri tople vode. Bedo prebivalstva je povzročilo, ker je podnevi pričel pihati mrzel veter in so nastali močni nalivi s točo. V prvih trenutkih potresa je vsakdo skrbel, da bi rešil sebe. Ljudje so kakor brez glave bežali na prosto, nakar so šele začeli iskati svojce. V prvem hipu se je zdelo, da je mnogo večje število mrtvih, kakor jih je v resnici. V nedeljski noči so se pojavili slabši potresni sunki v smeri od Demirkapije do Gjevgljelije, vendar pa brez posledic.

Skopje, 10. marca. Banu Ziki Lazic, ki je odpotoval v kraje, prizadete po potresu, so načelniki posameznih srezov poročali o vseh podrobnostih nesreče, ki je zadela južne kraje naše države. Vsem orožniškim postajam so bila izdana navodila kako naj pomagajo rodinam, ki so ostale brez strehe. Vojaštvo razdeljuje med prebivalstvo živila in šotore. Oblasti so že pričele proučevati ukrepe za obnovo porušeni vasi. Potres je učinkoval vertikalno in zato so se porušile vse stavbe na slabih temeljih.

Beograd, 10. marca. Po vesteh iz južne Srbije preti po potresni katastrofi mnogim krajem poplava. Tako so v okolici Gostivara vode zaradi tajajočega se snega silno narastle. Vardar je narastel že na 130 m nad normalo. Podvzeti so posebni ukrepi, da se obvaruje prebivalstvo pred poplavami.

Beograd, 10. marca. Nj. Vel. kralj in predsednik vlade sta se se davi vrnila iz potresnega ozemlja v Beograd.

Beograd, 10. marca. Po vesteh iz Grčije je povzročil potres tudi tamkaj veliko škodo. Ker pa so prekinjene redne zveze, ni še točnih poročil o katastrofi, ki je zadela grške kraje. Zdi se, da je bila potresna katastrofa v Grčiji mnogo večja kakor pri nas. Tudi iz Bolgarije poročajo o silnem potresu, ki je zahteval večje število človeških žrtv. Kakor v naših krajih je tudi v Bolgariji porušil potres nešteto hiš.

Beograd, 10. marca. Šef seizmografskega zavoda v Beogradu Jelenko Mihajlović je izjavil, da je bil potres v južni Srbiji eden največjih tektonskih potresov, ki so jih doslej zabeležili aparati beograjskega seizmološkega zavoda. Potres je bil zelo močan, vendar pa je nevarnost že minula. Morda bodo sledili še lažji potresni sunki, toda največja nevarnost je že prestana.

Silni vihar ji v Angliji

Snežni zameti so v Londonu kakor tudi po ostali Angliji zelo otežkočili promet — Huda zima na Bavarskem — Snežni plazovi na južnem Tirolskem

London, 10. marca. AA. Včeraj je zapadlo v Angliji mnogo snega, ki je zelo oviral cestni promet. Zgodilo se je več nesreč, ker se je prevrnilo več voz. V londonskih predmestjih je zastal ves promet, ker so bile ulice popolnoma zasnežene. V srednji in severni Angliji je zapadlo toliko snega, da so morali ceste čistiti s plugi.

London, 10. marca. AA. Včeraj je divjal v Londonu in v okolici tako silen snežni vihar, kakor ga ne pomnijo že 20 let. V pol ure je zapadlo nad 2 palca snega. Zaradi posledice se je na ulicah ponesrečilo mnogo konj. Vsa vozila s konjsko vprego so morali poslati v stranske ulice, da ne ovirajo prometa v glavnih žilah. Tudi avtomobilski promet je bil zaradi snega in megle zelo oviran.

Te dni so se sploh pripetile po vsem svetu velike katastrofe. Razen velikih snežnih viharjev v Angliji je bil na otoku Mavricijah silen orkan, ki je napravil ogromno škodo. V zapadnih državah Zedinjenih držav so besneli te dni najsilnejši viharji. V Švici je zapadlo toliko snega,

da so prekinjene vse prometne zveze in je odrezanih od ostalega sveta več krajev. V Franciji grozi Parizu velika povenjen, ker reka Seine vedno bolj narašča.

London, 10. marca. V zgodnjih jutranjih urah je zapadlo zopet mnogo snega. V srednji in severni Angliji je ponekod ves promet ustavljen. Plovba je skoraj popolnoma onemogočena. V Wellingtonu je bila tako visoka plima, kakršne doslej še niso doživeli.

Monakovo, 10. marca. Nekaj dni je v zgornji Bavarski promet skoraj popolnoma onemogočen. Snežni zameti so povzročili mnogo ovir in škode. V Friedenbergu v bližini Monakovega je skočil s tira vlak. Lokomotiva in poštni voz sta padla preko nasipa. V vseh severnih krajih Bavarske sneži že več dni neprestano. V gozdovih je sneg zapadel več metrov visoko.

Milan, 10. marca. Velik snežni plaz je na južnem Tirolskem v Schnalserski dolini zasul hidroelektrično centralo, ki je bila popolnoma uničena.

Triumfalen sprejem Chaplina v Berlinu

Ameriškega filmskega umetnika je sprejelo na desetstisoče ljudi, ki so ga naravnost oblegali

Berlin, 10. marca. AA. Včeraj ob 5.30 popoldne je prispel v Berlin Charlie Chaplin, ki mu je prebivalstvo priredilo veličasten sprejem. Vse ulice do postaje so bile polne tisočev občinstva, ki je z veliko nestrpnostjo pričakovalo prihoda »kralja smeha« v nemško prestolnico. Čim je Chaplin zapustil vlak, ga je obšla celotna armada fotografov. Polcija je le z veliko težavo ubranila filmskega umetnika pred navalom navdušenih občudovalcev in občudovalcev, ki so ga spremljali v triumfu do hotela.

Berlin, 10. marca. Charlie Chaplina je snoč ob prihodu v Berlin poleg 10.000 neoficijskih pozdravilo okoli 1000 oficijelnih

osebosti, med njimi predstavniki filmskih industrij, angleškega in ameriškega poslanstva i. t. d. Chaplin se je le s težavo prebil do svojega avtomobila in tudi avtomobil je le z muko nadaljeval pot do hotela. Pred hotelom je morala policija precej energično poseči med množico, da je napravila prehod za Chaplina, ki je bil po triumfalnem sprejemu vidno izčrpan. Berlinski bivanje namerava Chaplin izrabiti tudi v poslovne namene. Obiskal bo tudi južno Nemčijo in Porenje. Njegov načrt za nadaljnja potovanja še ni gotov vendar je znano, da bi rad videl mnogo Evrope, posebno pa Rusijo.

Izpitna komisija zunanega ministrstva

Beograd, 10. marca. AA. S sklepom ministrstva za zunanje zadeve so imenovani v komisijo za izpraševanje uradnikov prve, druge in tretje kategorije ministrstva za zunanje zadeve kot predsednik dr. Miroslav Janković, načelnik upravnega oddelka, za člane pa dr. Karović, načelnik političnega oddelka, Danović od odpravnega oddelka, Gerasimović od konzularno-gospodarskega oddelka in Vintrović od glavnega arhiva ministrstva.

Umestna prepoved

Sarajevo, 10. marca. Sarajevski sreski načelnik je izdal odredbo, po kateri je zabranjeno vsakomur slaviti krstno slavo nad en dan. Doslej so namreč proslavljali ta rodoljubni praznik dva do tri, ponekod celo do sedem dni. Na teh proslavah se je mnogo pijančevalo ter je prišlo do mnogih kriminalnih incidentov. Prepovedano je tudi hoditi čestitati krstno slavo po prvem dnevu. Za kršitev teh odredb so določene tudi strožje kazni.

Proslava 70-letnice dr. Murka na praški univerzi

Praga, 10. marca. Jutri v sredo popoldne se bo vršila v veliki avli filozofske fakultete na češki univerzi akademsko proslava 70-letnice prof. Murka. Po predavanju prof. Weingarta in prof. Horaka o življenjskem delu jubilarca se bodo vrstile čestitke zastopnikov gospodarskih in strokovnih organizacij.

Izgon nemškega novinarja iz Češkoslovaške

Praga, 10. marca. Nemškega novinarja inž. Arturja Kornhuberja so oblasti pozvale, da mora v treh dneh zapustiti češkoslovaško ozemlje. Kornhuber je že več let dopisnik več desničarskih nemških listov in vodi še več let zasnehalno akcijo proti češkoslovaški. Neposredni povod za njegov izgon je dal članek v »Hamburger Fremdenblatt«, v katerem izjavlja člankar med drugim, da revolucionarna zgodovina Češkoslovaške ni nič drugega kot veriga moralnih in materijskih zločinov. Vsi ljudje, ki so sodelovali pri ustanovitvi nove države, so postali nenadoma narodni junaki, vendar imajo več ali manj masla na glavi. Prav čisto je Kornhuber napadal tudi vodilne češkoslovaške politike. Njegov izgon je prvi primer kaznovanja inozemskega dopisnika, odkar obstaja Češkoslovaška republika.

Preosnova bolgarske vlade

Beograd, 10. marca. Bolgarski list »Sofija« poroča, da bosta ministri Burov in Molov imenovana za poslanika v inozemstvu. Burov naj bi odšel v Pariz, Molov pa v London, dočim bi minister Bišajkov postal upravnik Narodne banke. Iz vlade bosta izstopila tudi ministri Gligorije Vasilev in Milanov, dočim bi minister za promet Stajnov izpremenil resor. Na njihova mesta bi prišli povsem novi ljudje.

Herriot o razorožitveni pogodbi

Pariz, 10. marca. Na banketu zveze vojnih invalidov je imel Herriot govor o organiziranju miru in evropski uniji. Pri tem je govoril tudi o pomorski razorožitveni pogodbi in zelo obžaloval, da Nemčija ni udeležena v njej. »Ne smemo misliti, da krmarijo z versaillesko pogodbo sigurno proti miru,« je poudarjal. »Ne smemo pozabiti naukov iz zgodovine. Mislimo moramo, da je znala Prusija po tilitskem miru, ki je zelo omejila njene oborožitvene možnosti, zopet združiti svoje bojne sile. Bodoimo nezaupni napram omejitvam, ki so jih morali narodi prevzeti v težavnem položaju. Prepričan sem, da bomo imeli le tedaj varnost in mir, če bo tudi Nemčija pritegnjena v splošno razorožitveno pogodbo.«

Krvavi izgredi na varšavski univerzi

Varšava, 10. marca. V nedeljo popoldne je prišlo na dvorišču univerze do velikih izgredov, kakršnih med dijaki sploh še ne pomnijo. Kljub prepovedi rektorja so priredili nacionalistični dijak na dvorišču zborovanje, ki so ga skušali protidijaki motiti. Po burnem prerekanju je prišlo do divjega pretepa, v katerem je bilo mnogo dijakov ranjenih. Pozvani so bili gasilci, ki so skušali stranki ločiti z vodnimi curki. Akcija ni uspela, ker so dijaki zaprli dovoz vode. Nato je bila pozvana policija, ki je vdira na dvorišče in z bombami za solzenje napravila konec izgredom.

Pogajanja Avstrije in Madžarske prekinjena

Budimpešta, 10. marca. Gospodarska pogajanja med madžarsko in avstrijsko delegacijo so bila prekinjena ter so madžarski delegati odpotovali z Dunaja v Budimpešto. Domnevajo, da se bodo razgovori zopet pričeli v drugi polovici meseca, ko bodo podana mnenja vseh zainteresiranih faktorjev o težkih pogojih, ki so bili postavljeni na obeh straneh.

Admiral Buttler gre v pokoj

Washington, 10. marca. Podadmiral Buttler, ki je nedavno različi Mussolinija in bi bil zaradi tega skoraj prišel pred vojno sodišče, je zaprosil za upokojitve v prihodnji jeseni. Admiral Buttler bo nato odšel na daljšo predavateljsko turo.

Afera v rumunski Narodni banki

Odstavitev guvernerja banke zaradi sabotiranja pogajanj za najetje inozemskega posojila

Bukarešta, 10. marca. Guverner rumunske Narodne banke Burileanu je bil včeraj suspendiran. Francoska finančna skupina je v nedeljo izpremenila svoje stališče glede strokovnjaka pri rumunski Narodni banki in sporočila, da se strinja s stališčem, ki ga v tem vprašanju zavzema rumunska Narodna banka. Na to obvestilo je odgovoril guverner Burileanu z brzojavko, ki bi utegnla nadaljna pogajanja za posojilo zelo oškodovati in morda skaltiti tudi odnose med Rumunijo in Francijo. Odpustil je tudi brzojavke je preprečil ministrski predsednik Mironescu osebo. Vseji upravne sveta Narodne banke se

večina članov ni solidarizirala z guvernerjem, temveč je obsodila njegovo postopanje. Ministrski predsednik Mironescu je bil opoldne v avdijenci pri kralju, ki mu je predložil besedilo zadržane brzojavke. Nato je izšla posebna izdaja uradnega lista, v katerem je bil guverner Burileanu s kraljevim dekretom odstavljen z utemeljitvijo, da je sabotiral pogajanja za posojilo. Na njegovo mesto je bil imenovan bivši državni podtajnik v notranjem ministertvu Konstantin Angelescu, proti kateremu je svoječasnno, kakor znano, izvršil neki nacionalistični dijak atentat.

Henderson o mednarodni razorožitvi

Debata v angleški spodnji zbornici o pristopu Anglije k mednarodnemu razsodišču v Haagu

London, 10. marca. AA. Na včerajšnji seji spodnje zbornice je Henderson za posredil naj zbornica odobri ratifikacijo pristopa Anglije k določbam o mirni rešitvi mednarodnih sporov. Minister je dejal, da pristopa Anglija k rešitvi mednarodnih sporov potem razsodišču pod pogoji, na vednemim v »Beit knjigi« dne 23. februarja Anglija bo predložila mednarodnemu razsodišču v Haagu vse spore pod nekimi pogoji. Smatra, da je pristop Anglije k mednarodnemu razsodišču velikega pomena za uspeh bodoče razorožitvene konference, ki bo odločilno vplivala na potek dogodkov v Evropi in v svetu. Uspeh te konference bo zagotovil konstruktivno mednarodno sodelovanje, dočim bi imel neuspeh izredno težke posledice. Vlada zato meni, da so priprave za to konferenco najvažnejša naloga angleške zunanje politike. Pristop Anglije k mednarodnemu razsodišču je logična posledica pariškega mirovnega pakta in dopolnilo opcijske klavzule. Anglija je dala s podpisom opcijske klavzule lep zgled. Sedaj je vezanih s to klavzulo že 34 držav. Anglija ne bo pri tem ostala osamljena, ker je imperi-

jalna konferenca po skrbni razpravi odobrila pristop k mednarodnemu razsodišču.

Glede na izpremenjani predlog, ki ga je pozneje predlagal sir Austen Chamberlain, je Henderson dejal, da priznava popolnoma važnost akcije sveta Društva narodov v mosulskem in grško-bolgarskem sporu, ki je dokazala moč Društva narodov. Ne more pa priznati, da bo pristop Anglije k mednarodnemu razsodišču zmanjšal avtoriteto sveta Društva narodov.

Nato je Chamberlain čestital zunanjemu ministru k uspehu pomorskih pogajanj v Rimu in Parizu in izrekel priznanje na doseženem sporazumu Briand-Mussoliniju in Grandiju.

Govorec o mednarodnem razsodišču, je Chamberlain povdaril, da Zedinjene države ne soglašajo z mnenjem, da so potrebna druga sredstva za izvedbo pariškega mirovnega pakta. Nadalje je izrazil mnenje, da bo pristop k mednarodnemu razsodišču odtegnil kompetenci sveta Društva narodov veliko vprašanj in povzročil razne zmešnjave.

Podpis pomorske pogodbe

Pariz, 10. marca. A. Doznava se, da bo francosko-italijanska pomorska pogodba svečano podpisana v Londonu.

Angleška princa v Argentini

London, 10. marca. AA. Valski princ in princ Jurij sta posetila v soboto vojaško letališče El Palomar v bližini Buenos Airesa, kjer sta prisostvovala zanimivim vajam angleških letal. Zvečer sta bila princa gosta na banketu jahalnega kluba ter gledala pomenje v družbi argentinskega predsednika Uriburija bokarsko tekmo. Po maši v škotski cerkvi sta s princa peljala v nedeljo s predsednikom s konjskim dirkam. Po posetu telovadnega kluba sta bila gosta na nekem privatnem sprejemu.

Nemški industriji v Moskvi

Moskva, 10. marca. Razgovori zastopnikov nemške industrije z vrhovnim gospodarskim svetom Sovjetske unije so potekali za obe strani zadovoljujoče. Predvsem so se ugotovili pogoji za stabilizacijo obojestranskih gospodarskih razmer, zlasti pa za izmenjavo blaga. Pri tem je bilo tudi dogovorjeno, katere količine industrijskih proizvodov bo vrhovni gospodarski svet Sovjetske Rusije nabavljati v Nemčiji.

Spomenik izumitelju šivalnega stroja

Pariz, 10. marca. AA. V nedeljo je Herriot odkril v Lyonu spomenik Thimonnieru, ki je izumil šivalni stroj.

Ali sme sodnik igrati nogomet

Atene, 10. marca. Tukajšnje sodišče se je te dni pečalo z zanimivim vprašanjem, ali sme sodnik igrati nogomet. Neki mlad sreski sodnik se je bil namreč udeležil nogometne tekme kot igralec in je bil seveda obložen kakor njegovi tovariši v sportni dres. Namestnik sreskega načelnika je smatral, da je mladi sodnik s tem, da se je udeležil tekme v sportnem dresu, žali dostojanstvo sodnika. Višje sodišče je predlog, naj se mladi sodnik kaznuje, od bilo, ker ni videlo v tem njegovem dejanju nikake žalitve dostojanstva sodnika, vendar mu je svetovalo, naj se v bodoče ne pojavlja več v sportnem dresu.

Poseti Drummonda v evropskih prestolnicah

Zeneva, 10. marca. Generalni tajnik Društva narodov sir Erick Drummond namerava v najkrajšem času obiskati na svojem informacijskem potovanju nekatere evropske prestolnice. Najprej bo generalni tajnik obiskal Berlin, nato bo potoval v Pariz, kjer se bo dne 24. t. m. kot tajnik študijskega odbora evropske unije udeležil posvetovanja njegovega organizacijskega odbora. Po velikonočnih praznikih bo Drummond obiskal še Rim in nato zopet Berlin.

Snowden bo odstopil?

London, 10. marca. Dasi se ni gotovo, če bo zakladnik kancelar Snowden res odstopil, se že imenuje kot njegov naslednik trgovinski minister Graham.

Smrt finskega slikarja

Helsingfors, 10. marca. AA. Tu je umrl glavni finski slikar Axel Gallen, star 66

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize. Amsterdam 22.835, Berlin 13.545 do 13.575 (13.56), Bruselj 7.9387, Budimpešta 991.38—994.38 (992.88), Curih 1094.4 do 1097.4 (1095.9), Dunaj 789.05 — 802.05 (800.55), London 276.65, Newyork 56.84, Pariz 221.96—223.96 (222.96), Praga 168.29 do 169.09 (168.69), Trst 297.16—299.16 (298.16).

INOZEMSKA BORZE.

Curih. — Beograd 9.1260, Pariz 20.345, London 25.24375, Newyork 519.65, Bruselj 72.44, Milan 27.2225, Madrid 56.60, Amsterdam 208.32, Berlin 123.70, Dunaj 73.05, Sofija 3.765, Praga 15.3925, Varšava 58.20, Budimpešta 90.60, Bukarešta 3.00.

Koncert Hubadove župe

Nastopilo je 13 pevskih zborov in skoraj vsi so pokazali razveseljen napredek zborovskega petja pri nas

Povodoma svoje prve redne letne skupščine je v nedeljo popoldne v Unioni pridila pod vodstvom župnega pevovodje Zorka Prelovca Hubadova župa koncert, na katerem je nastopilo 13 pevskih zborov, vključenih v Hubadovi župi, ki je sama kot celota del Južnoslovenskega pevkega saveza, stoječega pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja.

Rekordni obisk tako s strani pevskih zborov, kakor s strani poslušajočega občinstva je dokazal, da se interes za naše pevsko delo krepi. Napredek je v resnici ogromen in naravnost presenetljiv. Skoro vsa pevstva so dosegla letos same lepe uspehe, kakršnih bi v tako kratkem času ne bilo pričakovati. Linija napredka se je tekom enega samega leta strmo dvignila. Nedeljska revija naših pevskih zborov je dokazala, da se v njih vrši intenzivno, smoteno, samozavestno delo, ki je vredno vsestranskega uvaževanja in najširše podpore vseh faktorjev, katerih dolžnost je bdeti nad našim glasbeno-kulturnim napredkom. Ako bi bila ta podpora še krepkejša, bi v nedeljo v Unio- ni slišali še dokaj več pevskih zborov, saj to daleko ni bilo vse, kar v Sloveniji poje. Pogrešali smo znanih pevskih zborov iz Kamnika, Trziča, Kočevja, Litije, Šmartne itd., ki bi se prav gotovo te plemenite pevске tekme udeležili, ako bi jim to dopuščale n. pr. gmoletne razmere. Vemo, da se tudi oni veselo uspehov bratskih društev, vemo, da tudi oni delajo in napredujejo in jih v bodočih vsakoletnih koncertih pričakujemo.

Izmed 13 pev. zborov jih je bilo 9 iz Ljubljane in okolice, in mislim, da so to bila skoro vsa pevstva društva, vključena v Hubadovi župi, kar jih zmore Ljubljana. To pa je razmeroma več, kakor zamoreta pokazati Zagreb in Beograd. Učiteljski pevski zbor se nahaja na pevskem potovanju. Grafika menda ni vključena v župi, oba ta dva zbora pa za nastopišči nikakor ne zaostajata.

Vsa ta slika pevskoga udejstvovanja je dokaz, da smo Slovenci v resnici rod pevec in da Ljubljana v zborovskem oziru zavzema prvo mesto v državi. Preveč prostora bi zavzelo podrobno, strokovno poročilo o posameznih pevskih nastopih, zato naj sledi le nekoliko opazk k posrednim izjavam. Mislim, da pri takem resnem stremeljenju vseh nastopivših evfemistično barvano poročilo ne bi bilo na mestu, zato je treba povedati poleg dobrih strani tudi slabe, ki se dajo izlaska popravi.

Kot prvo je nastopilo »Glasbeno društvo« iz Hrastnika. Pevovodja Čander Davorin. Okoli 30 pevov in pevcev, mladih, svežih, morda nekoliko preveč odprtih glasov, z odličnim, sigurnim, sicer tertiarnim dokaj ostrim predvajanjem. Hrastničanje so prišli celo s svojim malim orkestrom, kar je dalo njihovu nastopu barvitost in je obenem dokazalo, da je njihov pevovodja glasbeno lepo naobražen, razborit in praktičen mož. S tako skupino je uspeh vnaprej zagotovljen, zlasti še, ako ima pevovodja pri izbiri programa srečno roko.

Pevski zbor »Čitalnice« v Šiški, okoli 24 moških pevcev, je še mlad, nekoliko boječ, v glasovih prijeten, mehak, se drži skromnega programa, kar je z ozirom na kratak obdobje zboru popolnoma pravilno. Pevovodji Novaku Janku priporočamo, da pazi skrbneje na pevsko zlogovnanje in izgovarjanje. Na vsak način bo šikala, že s ozirom na svojo znamenito čitalniško tradicijo, kmalu zamogla dati več. Pogoj za to so dan, zbor je svoj krstni nastop srečno prestal.

»Slavec« kot tretji je nas vse razočaral. Moram odkrito povedati, da je bil njegov nastop izmed vseh najslabši. Vzroki za to so odvisni in žalostno propadanje so notranji. Večmo menjava odpora in pevovodji vpliva le kvarno. Preprič v hiši uničuje vse nekdajne uspehe. »Slavec« ima pevске sreče čim dalje manj, v mlajši zbori ljubljanski, pa tudi izvenljubljanski, stopajo mimo njega navzgor. Tu treba brezobzirno, energične operacije in vse se bo dalo še rešiti. Ne strinjam se s pevovodjo Premelcem Mirkom glede interpretacije petih stvari, tudi ne s šolo glasbenega materiala zbora, iz katerega bi se pri nekaterih spremembah končno vendarle dalo kaj narediti. Upajmo, da »Slavec« krene kmalu na boljšo pot.

Pevsko društvo »Zveza« iz Most pri Ljubljani (okoli 32 moških glasov) s pevovodjo Avsenkom Mirkom je močno ambiciozno, dobro vpeto, izglajenih, svobodnih, umerjenih in umirjenih glasov. »Zvezdic« se obeta lepa pevška kariera. Naj se svojega voditelja drži, inteligentnega, muzikala, v resnici dober pevovodja je.

Trboveljski »Zvon« s pevovodjo Molom Oskarjem v moškem in mešanem zboru se je izvrstno predstavil. Vse zbor število okoli 60 grl, poje sigurno, izglajeno, močno sugestivno, varuje ljubosumno svojo veliko pevsko tradicijo. Tako zbor kot vodstvo sta v eno zlit. To je garancija za uspešno, plodno bodoče pevsko delo.

Prijetno so nas iznenadile »Domžale« s svojim malim, a brihtnim zborom pod vodstvom Mavrica Ferda. Mladi, ljubljanski glasovi, korajžni. Ta njihov prvi nastop v Ljubljani se jim je izvrstno posrečil.

Za »Domžalce« je sreski šolski nadzornik Bezeljak v lepih, jedrnatih besedah pomagal publiko in pevce ter razglasil odklopanje pevcev, ki dolgo let sodelujejo v zboru in marljivo pri svojih zborih. Odklopanje so bili s savezne medaljo in prejeli kot potrdilo savezne diplome. Takih zaslužnih pevcev je preko 70. K zaslužnemu častnemu odklopanju jim tem potom iskreno čestitam. Za G. Bezeljakom se je oglašal župni pevovodja G. Prelovca, pojasnil velik pomen pevkega praznika, ter opravičil pev. zbor G. Matice, ki radi intenzivnih vaj za predstoječi slavnostni koncert ob priliki 80-letnega jubileja p. H. Sattnerja ne more s celotnim programom nastopiti. Oba govornika sta bila topla aklamirana. Za njima je nastopil pevski zbor Glasbene Matice s pevovodjo Mirkom Polhem. O izvajanju G. Matice pač obširneje govoriti ni na mestu, ker njen nastop presega vsako prazno hvalo. Z njim je G. Matice kronala prvi del koncerta, ga je sijajno zaključila in mu dala takorekč svojim impresumom.

Med odmorom živahno vrvenje, razgovarjanje, debatanje po bodnih, vse je veselo, živo zadovoljno, kajti nastopi so se

vrteli brezhibno, kot na mizi, vse je šlo gladko, vse po sreči, vse je odšlo v tem, da je to najlepši pevski praznik, vse odklopanje čestita. Naj objavim tu govor sreskega šol. nadzornika G. Bezeljaka, ker je v njegovih besedah vse, kar izpričuje pomembnost slavnostnega dne.

Slavna gospoda!

Južnoslovenski pevski savez, pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja, je odklopal starejši pevce in zaslužne delavce pevskih društev, vključenih v Hubadovi župi, s savezne diplome. Gotovo je med našimi pevci v posameznih društvih še zaslužnih veteranov, a so menda nekatera društva poslabila prijavitelj njihova imena. Uprava Hubadove župe kerabija prav danesni dan, svoj prvi veliki pevski župni praznik, za to sicer skromno, a lepo in pomembno slavo. Saj pravi pevec je skromen idealist, ki ne računa za zakladi. Zanj veljajo prav dobesedno Prešernove besede: »Slep je, kdor se s petjem vkvarja...«

Njegov prekrasen zaklad je v grlu in srcu njegovem. Srečen je, da osrečuje z lepo pesmijo hvaležne poslušalce, pa najsi, da mora, kar se, žal, pogosto dogaja, po napornem delu, se iz svojega žepa poravnati deficit. Vendar pa naj bo to, res, lahko rečemo, več kot krvavo zasluženo odklopanje starejšim vsaj malo zadoščenje in priznanje za njihovo neprecenljivo delo, ki je res malokdaj pravilno cenjeno in vpoštevano, mlajšim pa spodbuda, da tudi oni s takim veseljem in navdušenjem sledijo stopnjam idealizma, vtrajnosti in poštovanosti, s kakršno so danesnji odklopanci gojili našo lepo pesem. Ne zapravljamo talentov neopodno, ker bi bil v resnici neodustljiv greh, ako bi zanemarjali najljepše darove, dar nam jih je Bog dal. Strmimo se v zmagoslavno pevsko armado, v mogočno veselilo, ki bo s svojim orkestrom lepote, srca, prijateljstva in ljubezni obšla ves svet. Naj žive naši odklopanci, naj živi naša slovenska, jugoslovenska, slovanška pesem! —

V drugem delu se je kot prvo predstavilo pevsko društvo »Kraško-Trnovsko« pod vodstvom Gröbminga Adolfa. Okoli 40 moških glasov, smoteno izklopanih, tehnično čvrsto izoblikanih, izraznih, je pokazalo od nedavnega danes trm napredek. Ravno pri »Kraškovo-Trnovsko« se jasno vidi, kaj zmore naobražen, spreten pevovodja. Z njim zbor raste in pada. Zato bodi prva skrb vseh zborov, da si pridobijo dobro strokovno moč. Diletanja mora biti čimdalje manj, ako hočemo napredovati. Glasbeno naobraženih pevovodji imamo vsako leto več in ako se Savez poprima krepko za oživitvorenje pevovodskih tečajev, pa se bo delo v pevskih zborih razvilo še veselje in smotrenejše. Vem, da se v odelu za narodno prosvetljanje pri ministrstvu prosvete resno bavijo z mislijo na učiteljske tečaje za zborovodje in sem dobil od tam prošnjo, da skiciram program, nastavitvi plan in pravilnik za tak tečaj. »Kraško-Trnovsko« se je torej pod Gröbmingom neverjetno dvignilo in predstavlja že danes moški zbor, ki opravičuje najlepše nade v bodočnost.

Nov za nas Ljubljane je bil dalje nastop »Celjskega pevkega društva« pod vodstvom G. Segule. Celjani so se na moč krepko afirmirali. G. Segula je znan glasbeni delavec, priden, smotren, ugleden, eleganten pevovodja, ki ima svoj 70-članski mešani zbor brez diferenc v svojih rokah. Zbor predstavlja serozno glasbeno enoto, ki gleda visoko, se svoje veljave samozavestno zaveda, ki živahno in z vsak dan večjim uspehom dela in ki je svojemu rodnemu mestu v čast. V zboru so vtrajni pevci, — neki gopod prepeva v njem že 37 let, — gladkih grl, izraznane pevске linije, zbor pravilno govori in diha, smoteno dinamično raste in pada, pevovodja inteligentno interpretira, skratka: tehten, uvaževan zbor.

Veselo in ambiciozno je nastopila mlada, čvrsta »Sava« iz Ljubljane pod vodstvom stremilnega mojega učenca Gruma Adolfa. V zboru krepko sodeluje nekaj naših dijakov. Radi mladosti grl ima zbor jasno, svetlo barvo, je zlasti v višini zmagovit, krepak v ritmu in dinamiki, samozavesten, odločen. Pevovodja se verno drži, njegove mlade roke so kaj energične, ve kaj hoče. Zbor bo z njim raste in bo kmalu vreden brat starejšim moškim zborom.

Ljubljanski »Zvon« pod Prelovcem Zorkom se je z nedeljskim svojim nastopom zopet nenadoma in čvrsto dvignil. Zdi se, kakor bi poslednji čas šilil vanj nov, osvetočujoč duh. Veselili se tega. V njem nisem opazil prednjačenja posameznih glasov, glasovna črta je prijeten in izraznana, razmerje ženskih in moških grl zelo zadovoljivo. Tehnično se sedaj more »Lj. Zvon« meriti brez skrbi z vsemi ostalimi nastopivšimi mešanimi zbori. Zvočen je, prepričevalen v izražanju, izpljen, kos težavnim nalogam, krepko discipliniran, z veliko voljo, stremilnim hotenjem, vzorno vpet, sme biti ponosen na svojega voditelja, ta pa naj.

Nekam slaboten je postal »Čančare«. Slišal sem ga že v dosti boljši formi. Neopopni zbor je, manjka mu gladkih visokih glasov. Pokoril se je najbrž disciplini in morda proti svoji volji nastopil. Njegov razborit in večji pevovodja Perko Kristo je imel s svojim nezadostnim materialom dokaj težko stališče. Prepričan sem, da je zborova slabost le trenutna, kar bi »Čančare« prav iz srca želel. Ambiciozen je v najvišji meri, lepo delaven, močno volje, visoko nad povprečno linijo, izbirčen v programu, samosvoji, nevzdržani. Svojim ne-lahkim nalogam, bo, ko si zopet opomore, tako čvrsto kos, kot je bil do sedaj vedno.

Koncert je zaključila »Ljubljana« pod vodstvom dr. Dolinarja Antona v 60-članskem mešanem zboru. »Ljubljana« je krepka, elastična pevška enota, ki se ji zlasti prilagaja ljubezni, domače narodne stvari. S svojimi bistrimi, svetlimi ženskimi in solističnimi moškimi glasovi ubira svojo pevsko pot živo navzgor, sledi svojo mehtno majhno pevovodjo izlaska preko vseh pragon in dočesa močno in trajne uspehe.

Raz, ponadati se moremo s tako pevsko armado. Vesel je gotovo naš pevski oče Matej Hubad, čigar ime ima čast nositi. Z zadoščeno bil je smeje tudi na kompozit — bil nas je na programu 30 — s upati svoja dela, kajti v skrbnih in velikih rokah so. Zahvaljujem se pevovodjam in

pevcem v imenu vseh nas za skrbno negovanje in lepo, zadovoljivo izvajanje naših kompozit. Pozabiti ne smemo na skupno, tesno sveto vseh nas; drug s drugim rastemo, drug z drugim se radujemo uspehov, priznanje in čast pevcem je tudi naše priznanje in naša čast.

Tega in onega je bilo v nedeljo v Unio- nu veliko in v resnici zadovoljen. —č.

Bojanu v spomin

Saj mi je večkrat potožilo, ko sva se srečala v mestu: »Veš, ni vse v redu s menoj... bolan sem. — Potem pa je pogledal očeno v stran, v oči se mu je zasikrila črna iskra in poslovil se je vedno s prijetnim nesmelkom in toplo besedo, ki ga je defala tako simpatično. Kadar je govoril o gledališču, o lepih minulih časih, ki smo jih prebili v družbi po kavarnah ali na izprehodu, o svoji ljub. družnici in o vsem, kar mu je bilo milo in drago.

Spominjamo se našega Bojana Smerkolja v njegovi preimenniti vlogi v »Treh vaških svetnikih«, kjer je tako sijajno pogodil svojega mežnarja, da je celo stroga kritika vsa navdušena nislala o njem čes: »Glej ga glej, Smerkolja, zakaj ga pa vedno skrivate samo za kulisa in ga pokazate tako malokdaj v vlogah, ki mu prilago? Dejal sem, da so ga skrivali za kulisami. Res je, a tu je delal. Bil je najznejšij v naših predstavi pomočnik režiserja, ki je delal neumorno, bil pa pri tem vedno skromen, idealen kolega in vedno zlat človek. Res ni bilo vse v redu z njim. Navleči zavratni bolezn, ki mu je počasi pila življenjski sok, pa je vztrajal, vztrajal do konca.

V službi pa se je pred dnevi ponovno preblijal in moral je v bolnico. Zdravil se je tudi v Leončiču, toda bela žena se ni dala odpraviti, ni se ji smililo mlado življenje 33 letnega Bojana in v nedeljo okrog 17. zvečer je zamahnila s koso... Bojan leži sedaj na mrtvaškem odru v mrtvašnici splošne bolnice. Prijatelji prihajajo in komaj verjamejo. Trudne jim padajo roke, ko krope tisto belo obličje in odhajajo z jadom v srcu. Počivaj mirno, dragi Bojan.

Dom osamelih žena

(Pred premiero).

Jutri, v sredo bomo imeli v ljubljanskem dramskem gledališču vsakako zelo zanimivo premiero. Igrakoz v treh dejanjih Dom osamelih žena je napisala žena, ugledna poljska pisateljica Zofia Wolkowska, predstavlo je izrežirala žena, gospa Marija Vera in vse vloge v igri na odru so ženske, ki jih bodo kreirale naše članice.

Edini moški, ki predstavlja žensko usodo, se bo slišal le izza dekoracij z vrta, moški, ki zmagaja in doseže svoj cilj, ki zna vsiliti svojo voljo proti vsemu ženskem odporu in proti ženski razodnost 18-letne Eve — on vedno zmagoviti Adam...

A za kulisami so še trije drugi moški; med njimi sta dva celo že v večnosti, eden pa ločen: ne vidimo jih, a so končno vendarle zelo važne osebe. Govorijo o njih, razmišljajo o njih, žalujejo za njimi, obaja kos zaradi njih in zaradi pokolnega oboževanja se končno podere vsa prekrasna lučija v njih. Čeprav torej moških ne bo na odru, bodo prav za prav vendar središče vse drame.

Te nečne, fine psihološke, vseskož ženske drame o ženskih usodah, čustvovanjih žen od 18—18 let, babice, njenih dveh hčer, njene sinuhe in dveh vnukin. Tu je tudi še nezakonska hčerka vnukinega pokolnega moža in pa hiši in obitelji vdana kuharica. Osem zelo različnih večinoma že »nepotrebnih«, a enako plastično prikazanih žen, vdor, ločene in same. Vse živé — razen ene ali dveh — v preteklosti, eni pa se prav ob zaključku drame zaradi usode ljuberni do oženjena odpira bodočnost, ki se mora prej ali slej izpremeniti v isto tragedijo, ki jo predlaga še njena živčno in gmočno propadla mati...

Dejanje se godi v vili z vrtno, ob poljski vasi. Tu so zbrane okoli 82-letne babice vse te stare, starišave in mlade žene, — gniljive, malce smešne, malce slobne a vendar dobre ali nesečne. Kot najzkrupnejša, v življenja bridkosti in rasečarajih do dna pončena, a valse vsemu filozofsko vedra in mlrna je arteriosklerotična babica. Glavno ulogo ga ima Jana, vdova, mati Olenkina; pred štirimi meseci ji je umrl mož. Ema sama velika rana ji je srce, ki jo boli tem bolj, ker enkrat ni bila zvesta pokojniku. Vargla ga je, dasi ga je nepopolno ljubila. In sedaj se kesa, se ubija v samoožložbah, da je varala Kristofa, ki ji je bil zgolj ljubezen in štev. Kako se podere Jani in vsem tem ženam ta možni lažni ideal in kako vidijo naposled Kristofa kot banalnega poligamista, tvari saključek drame.

Fina, globoka opazovalna človeškega in zlasti ženskega življenja je Wolkowska. Dotika se srčnih stvar najboj skritih, najboj bolestnih. In zna lepo povedati bridkostne resnice.

»Pokojniki nam že vedno na neki način živé, — celo izpreminjajo se od časa do časa. Človek živi tesno ob človeku več let, a ne ve o njem vendarle ničesar. Smrt ni najhujša. Če je kdo res ljubil, je smrt brez moči. Smrt sploh ni ločitev. Vse lepo bi moglo živeti vekomaj, tudi po smrti.

Spomini živé od nas, a ne ostanejo kar so bili. Tudi spomini se izpreminjajo. Vse se izpreminja. Vaska rač mende na krakelnohi našin svoj pomen. Vsako dejstvo postane sčasoma nekaj drugega kot je. Za doživljanje ni besed, ne številk, ne znakov. Na noben način ni mogoče drugega človeku izpovedovati, kako kdo doživlja življenje. Je samo s tem, da človek reče »jaz«, čuti v sebi nekaj, kar je vsakomur drugemu nepojmljivo.

Če kdo beži pred neprijetnostmi, to že ni znak, da ima težno dušo. Vsek je slap, kdor ljubi. Zato pa je lju-

bezen tudi vse lepša in zato je ljubezen taka sreča.

Sedaj je povsed vedno manj ljubezni. Nihe ni več svet; drug drugega izdajajo, vedno bolj silijo naraven.

Treba je odpustiti, poslabšati, kajti tudi mi sami imamo veliko na vesti... Drama je izredno simpatična po svoji ženski nežnosti in čustvenosti, je bres najmanjše odurnosti, jasna in v jedru vedra, bres teatralnih efektnosti, a psihološki drametika in učinkovita.

Babico (in prababico) igra režiserka ga. Marija Vera, njeni stari hčeri Julo ga. Juvanova, Marijo pa ga. Medvedova; Marijini hčeri Rušo ga. Denilova Mira in Jano ga. Šaričeva; babično snaho Teklo igra ga. Gabrijelečeva, kuharico Zofijo gđ. Rakarjeva in nezakonsko hčerko Janinega pok. moža Evo ga. Janova-Juvanova.

Redke so na našem odru poljske drame. Načejamo se, da pripravijo tudi drami poljske žene zlasti naše štenstvo topel sprejem; avtorica in delo ga zaslužita.

Važno za producente denat. špirta

Oddelek za davke v finančnem ministrstvu je dognal, da so neke tovarne, ki smejo proizvajati denaturirani špirt za predelavo v acetonski eter v industrijske svrhe, prodajale te proizvode lekarnam in drogerijam za leke in druge svrhe.

Ker je po zakonu o državnih trošarinah dovoljeno pridelovati denaturirani špirt in acetonski eter brez trošarine samo v industrijske namene, ne pa za lekarnne in drogerije, in ker se po čl. 68 zakona o državnih trošarinah s posebnimi sredstvi denaturirani špirt sme dovoliti samo v industrijske namene in za proizvodnjo aceton-ske etra, je ministrstvo financ naročilo finančnim direktcijam, naj takoj prekličejo vsa izdana dovoljenja.

Stranke, ki bodo zaprosile za novo dovoljenje, morajo vložiti pri finančnih direktcijah posebne prošnje. Finančne direktcije bodo dovolile proizvodjo denaturiranega špirta in aceton-ske etra samo v industrijske namene, ne pa za lekarnne in drogerije.

Špirt je treba denaturirati po obstoječih predpisih in s posebnimi sredstvi. V kolikor bi se ugotovilo, da je tak špirt in aceton tudi užiten, je treba plačati državno trošarino.

Kovarstvo in ljubezen

Pesnikovi ljubavni spomini. Jutri premiera krasnega zvočnega filma ZKD, ki nam predločuje prvo mladostno ljubezen velikega pesnika W. Goetheja.

Dasiravno sile nad starodavnim Frankfurtom najlepše pomladansko sonce, je v hiši starega dvornega svetnika Goetheja najhujša nevihta. Stari gospod je zopet enkrat razkačen radi svojega sina Wolfganga. Iz Lipskega je ga poslal na univerzo v Strasburg, da bi fant opustil svoje ljubavne afeire in se končno lotil poštenega študija. In sedaj je že celih 14 dni v Strasburgu, pa ni še nobenega pisma od njega! Končno pride prva vest. Mladi Wolfigang poroča, da je posetil dobrega hišnega znanca Salgmanna, s katerim pridno študirata. Toda v resnici se peča mladi Goethe povečini z drugimi stvarmi. Prav pridno poseča pesne vaje profesorja Sauverja in dvori njegovima lepima hčerkama Emiliji in Lucindi. Slednja je v zalega študenta resno zaljubljen in nekega dne, ko ji mladi Goethe pritise vroč poljub na ustna, mu mlada Lucinda reče proroške besede: »Vem, da se z menoj le igrate, toda nesreča na nesrečo naj doleti ono dekle, ki bo za menoj poljubavala vašo ustna.« Te besede so dale mlademu Wolfigangu mnogo misliti in ga spravile ob vsjo dobro voljo. — Da bi se otresel nevolje in prebudi iz zanižlosti, so ga tovariši vzeli s seboj na izlet v idilični Senenheim v poset tamkajšnjega pastora Briona. Pastor je imel tri mlade, lepe hčerce Salomee, Jakobee in Frederike. — Že pri prvem pogledu v modre Frederike oči je mladi Goethe pozabil na Lucindo ter se mahoma zaljubil v lepo pastorično hčerko. Sledili so dnevi najiskrenejše, najgloblje ljubezni dveh mladih sročic. Goethe v svoji impulzivnosti, prvič resno zaljubljen, je imel resen načrt in namen Frederiko poročiti. Zato se je peljal domov in prosil očeta dovoljenje, da bi se smel poročiti.

Lahko si mislimo, kako je sprejel oče svojega sina, ko mu je razodel svoje načrte. Zapretil mu je, da ga razvedini in mu je žentev najstrožje prepovedal. Mladi Wolfigang pa je ostal odločen v svojih namelih in se je nameraval poročiti tudi brez očetovega dovoljenja. Vrnil se je v Senenheim k svoji izvoljeni in potožil Frederiki ter njenim staršem svoje gorje. Pa glej, tudi tu je našel na odpor starega pastora, ki tudi ni hotel privoliti v poroko svoje hčerke, če Wolfigangov oče svojemu sinu ne dovoli toda mladi Goethe še ni obupal. Misti je, da polde Frederika z njim in da bo ljubavala svojim staršem enako kakor on; toda Frederika ni imela potrebnega poguma in tedaj je doživel Goethe prvo svoje ljubavno razočaranje.

Leta so tekla in čez nekaj časa vidimo Goetheja v Wiemarju na dvoru vojvode Augusta. Vojvoda ga je imenoval za tajnega svetnika in mladi Goethe je napravil slajno kariero. — Njegov pesniški genij je ustvaril v tej dobi najlepše umotvore. In ko je vojvoda August potoval v Švico v spremstvu svojega tajnega svetnika Wolfiganga, ju je pot vodila baš preko Senenheim. Pastorična družina je sprejela odlično družbo z vso spoštljivostjo. V pastorični hiši se je oddalil mnogo izpremenilo. Salomee in Jakobee sta bili poročeni, le Frederika se ni hotela poročiti. Ona je ljubila še z istim ognjem mladega Goetheja in te svoje ljubezni ni mogla pozabiti. Nenadno srečanje s prijateljem jo je globoko pretreslo. Še enkrat sta v duhu preživela neposabne spomine na ona lepe

dni. Toda ure so potekale naglo in prišel je trenutek slovesa. Se en poljub goreče ljubavne strasti potem pa slovo za vedno...

To je kratka vsebina prekrasne zvočnega filma, katerega naše občinstvo ne sme zamuditi. Premiera bo jutri v kinu »Dvor«. Predstave kot običajno ob 4., po 8. in 9. uri zvečer.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Torek, 10. marca 1931. katoličani: 40 mučenikov, pravoslavlji: 25. februarja, Stana.

DANASNJE PRIREDITVE.

Drama: Zaprt.

Opera: »Werther«, C.

Kino Matica: »Dijak prosjake«.

Kino Ljubljanski dvor: »Onstran življenja«.

Kino Ideal: »Vse za žensko«.

Predavanje dr. Koširja o raku in drja. škerlija o indeksu rejenosti in teoretični tež. Ob 18. v mineraloškem inštitutu na univerzi.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bohinc, Rimska cesta, dr. Kmet, Dunajska cesta.

Iz gledališke pisarne

Drama: Jutri bo premiera poljske drame »Dom osamelih žena«, pod režijo ge. Marije Vere. Vsebnost približujemo na drugem mestu. Skupina japonskih igralcev, tragedov, pisalcev in sabljačev pod vodstvom slavnega japonskega igralca Tokujiro Tsudsu, ki je nastopala z velikim uspehom v Newyorku, Londonu, Parizu, Berlinu, Berlinu, Pragi in drugih večjih mestih, bo gostovala tudi v Ljubljani. Pokazala nam bo posebnosti japonskega gledališča, ki črpa svoje motive iz dogodkov in navad preteklih stoletij. Predprodaja vstopnic bo od petka pri dnevni blagajni v operi. Telefonska naročila vstopnic se ne sprejemajo.

Opera: Drevi se ponovi po daljšem presledku opera »Werther« z g. Gočičem v naslovni partiji. Jutri se vprizori v prvovrstni zasedbi Wagnerjeva opera Walkira. — Znani češki pevec, stalni gost Narodnega divadla v Pragi, nastopi po uspešnem gostovanju v Zagrebu tudi v naši operi, in sicer v petek v tenorski partiji v operah »Cavalleria rusticana« in »Glumaci«.

Mednarodni tabletenis turnir

Lep uspeh bratov Nemec iz Murske Sobote v soboto se je vršil v Gradcu mednarodni tabletenis turnir, katerega so se udeležili tudi naši pingpongari in sicer tekmovalci Maurić, Mahnič in Zazawsky iz Ljubljane ter brata Nemec iz Murske Sobote. Ljubljaničani so prav dobro odrezali, še bolj častno sta nas pa v težki konkurenci zastopala brata Nemec, ki sta si priborila drugo mesto v igri gospodje v dvoje ter James Nemec prvo mesto v juniorskem tekmovalju, dočim je bil Maurić iz Ljubljane drugi. Navajamo samo nekaj rezultatov turnirja:

Gospodje posamezno: 1. Rosenfeld, 2. Fleischman, 3. Breuer (vsi Dunaj).

Dame posamezno: 1. Grosceck, 2. Messner, 3. Wachsmann (vse Gradec). Cimpermanova iz Murske Sobote je imela slab dan in je zasedla četrto mesto.

Gospodje v dvoje: 1. Fleischmann-Rosenfeld (Vindobona, Dunaj), 2. Nemec-Nemec (Murska Sobota).

Tekmovanje juniorjev: Gospodje posamezno: 1. Nemec, 2. Maurić (Ljubljana). Med Nemcem in Maurićem se je vršila huda borba, katere skupni rezultata je bil 60:58. V tekmovalju gospodje v dvoje sta brata Nemec izgubila šele v petem setu z minimalno razliko. Rezultat je bil Fleischmann-Rosenfeld : Nemec-Nemec 17:21, 21:8, 17:21, 21:12, 16:21. Vsi graški listi prinajajo laiskave sodbe o jugoslovenskih igračih, zlasti pa poudarjajo odlično igro bratov Nemec. Ugajal je tudi Maurić, član ljubljanske ilirije.

Radionprogram

Sreda, 11. marca.

Opoldanski program opada: 17.30: Radio orkester; 18.30: Dr. Lojze Campa: Enotna zakonodaja Jugoslavije; 19: Dr. Nikola Preobražensky: Ruščina; 19.30: Literarna ura; 20: Prens iz Prage: Koncert Češke Filharmonije; 22: Casovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 12. marca.

12.15: Plošče (Slovenski dueti, operetna glasba); 12.45: Dnevne vesti; 13: Cas, poročila, borza; 17.30: Otroška ura, Manca Komanova; 18: Plošče; 18.30: Drago Ula-ga; Gimnastične vaje; 19: Dr. Mirko Rupel:

Pride! LJUBAVNI EKSPRES Z njim se pripeljeta DINA GRALA in GEORG ALEXANDER v Elitni Kino Matica!

Dnevne vesti

— Kemiki za svoje pravice. Včeraj se je v Zagrebu vršila glavna skupščina Jugoslovenskega kemijskega društva, katere so se udeležili tudi delegati iz Maribora in Ljubljane. Na skupščini se je razpravljalo o fuziji Jugoslovenskega kemijskega društva v Zagrebu s kemijskim društvom v Beogradu. Po poročilih društvenih funkcionarjev so se vršile volitve. Za predsednika je bil izvoljen univ. profesor dr. Samac iz Ljubljane, njegova namestnika sta pa predsednika zagrebske in mariborske sekcije dr. Njegovan in dr. Cazafer. Pri slučajnostih je ljubljanski delegat Bjelič predlagal, da se določijo delegati za Beograd, ki naj zahtevajo izenačenje kemikov v državni službi s pravniki, ki imajo boljši položaj ter uživajo razne ugodnosti. Poučarjal je, da stane študij kemije mnogo več in da so zato kemiki prikrajšani. Skupščina je sprejela ta predlog z dodatkom, da bo skušala v tej zadevi najprej doseči sporazum z Beograščani. Nato so razpravljali še o nekaterih internih zadevah, končno je pa bilo sklenjeno, da se bo prihodnja glavna skupščina vršila v Ljubljani.

— 25-letni jubilej opernega pevca Hugona Zatheya. Na Velikem teatru v poljskem Poznanju bo slavil v soboto 14. marca jubilej 25-letnega delovanja na opernih odrih naš dobri znanec, večletni prvi operni basist g. Hugo Zathey. Protektorat sta sprejela vojvoda Raczyński in župan Ratajski, v častnem odboru pa so odličniki Poznanja, mnoge dame, obč. odborniki, vseučil. profesorji, direktorji gledališč, uredniki i. dr. Jubilar nastopi v vseh štirih basovskih partijah demona v Offenbachovih »Povestih Hoffmannovih«. G. Zathey je tekem 25 let pel na odrih češke, poljske, slovenske in bolgarske opere ter je zdaj že nekaj let »artyst teatru Wielkiego w Poznanju«.

— Razpisani službi. Okrajni cestni odbor v Mariboru razpisuje službo dnevničarja (dnevničarke) in službo sluga-skladiščnika. Prosnje je treba vložiti do 24. t. m.

— Francoski učenjaki v Jugoslaviji. V aprilu se pripelje k nam z našim novim parnikom »Kraljica Marija« večja skupina francoskih učenjakov, članov francoske akademije in vseučilskih profesorjev. Inicijativo za ekakurirajo je dal prof. Hurtig. Francoski učenjaki posetijo Sušak, Dubrovnik, Kotor, Mostar, Sarajevo in Split.

— Zborovanje železničarjev abstinentov. V nedeljo so imeli železničarji abstinenti v Beogradu prvi občni zbor. Udeležnje železničarjev abstinentov ima 16 po družnic in okrog 800 članov. Že v prvem letu je dosegla organizacija abstinentov med železničarji velik uspeh. V odbor je bil izvoljen med drugimi g. Marko Stiplošek.

— Zobotehnikji za svoje pravice. Pod gornjim naslovom je bilo priobčenih z raznih strani v »Slov. Narod« več člankov, ki so bili deloma tudi take vsebine, da bi mogli spraviti javnost v zmotno glede delokroga koncesioniranih zobotehnikov — zdaj dentistov — tehnikov. Zato si dovoljuje podpis, zadruge opozoriti cenj. občinstvo, da imajo navedeni naši člani po zakonu pravico izvrševati kakor dentisti vsa zobozdravniška in zobotehniška dela v človeških ustih v okviru § 17 zak. o zdravniških specialistih za ustne in zobne bolezni in o zobnih tehnikih. Naši člani imajo torej pravico do izdiranja in plombaranja zob, čiščenja, polnjenja in zdravljenja koronin itd. ter sploh do vseh del, ki so potrebna v človeških ustih za namestitve umetnega zobovja, dalje izvrševanja in vstavljanja kron in mostičkov, protez, obturatorjev, reguliranja zobovja itd. To pojasnilo se nam zdi umestno zavoljo tega, ker je bilo par člankov pisanih v nelepem tonu z ovidnim namenom, oblatiti naš stan v očeh javnosti. Tako postopanje sliči nečestni reklamni za posameznika, zato se v podrobnosti člankov ne spuščamo, temveč prepuščamo javnosti, da oceni njihovo vsebino. Podp. zadruge dalje izjavlja, da ni v nobenem stiku z doslej priobčenimi članki pod omenjenim naslovom in da tudi za bodoče odklanja vsako časopisno polemiko iz tistih stvari. Radovan Franjo, t. č. načelnik zadruge konc. zobotehnikov zdej dentistov-tehnikov v Ljubljani.

— Tobačni ekstrakt. Banska uprava je obvestila preko sreskih poljedelskih referentov interese v dravski banovini o odloku ministra financ, ki z njim odreja, da ostanejo do drugega sklepa upravnega odbora samostalne monopolne uprave cene tobačnega ekstrakta neizpremenjene, kakor v prejšnjih treh letih in da velja kilogram ekstrakta v sodčkih 5 Din, v kanglah 6 Din. Posoda je brezplačna. Tobačni ekstrakt bodo prodajale tobačne tovarne v Ljubljani, Nišu in Sarajevu, nadalje monopolna skladišča v Beogradu, Zagrebu, Novem Sadu, Skoplju in Dubrovniku II. Ekstrakt se oddaja neposredno poljedelcem in poljedelskim ustanovam.

— Snega je zapadlo po Dolenjskem — v Novem mestu, Kočevju, Ribnici in Velikih Laščah ter v logaškem okraju 22 cm. Iz lovskih krogov v teh krajih poročajo, da sta se pojavila dva medveda (na Kočevskem) in en volk na Notranjskem.

— Nov potniški aeroplan. Te dni se je vršil na novosadskem letališču poskusni polet z novim potniškim aeroplanom, ki so ga izdelale škodove tovarne in ki ima 11 sedežev. Avijon se je dvignil in krožil delj časa nad mestom in okolico. Pilotirali so strokovnjaki škodovih tovarn, poleta so se pa udeležili naši letalski strokovnjaki pod vodstvom generala Nedica. Poskusni polet je pokazal, da je aeroplan zelo stabilen in zanesljiv.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, v mnogih s padavinami. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 19, v Splitu 13, v Beogradu 10, v Sarajevu 8, v Mariboru 5, v Ljubljani in Zagrebu 2 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 750,2 mm, temperatura je znašala 1 stopinjo.

— Neurede in nezgode. Usnar Ivan Podlipce, zaposlen v Pollakovih tovarni, je včeraj padel po stopnicah in zadobil občutne notranje poškodbe. — Ivan Stare, 16 letni sin bajtarice iz Zapotoka pri Sodražici, je včeraj pred domačo hišo padel in si zlomil desno nogo. — Francosko Perko, 5 letni sinček delavca iz žužemberke, je padel s klopi in si zlomil levo roko. Vse ponesrečence so prepeljali v bolnico.

— Sin ubil očeta. V vasi Bač v dunavski banovini se je te dni odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. Posenik Franjo Jerković je pred 25 leti odpotoval v Ameriko s trehletnim hčerkom. V Ameriki se dolgo ni javil in žena je bila že prepričana, da je umrl. Pred leti se je pa Jerković le spomnil, da je zapustil v Baču ženo z otroci in začel ji je pošiljati denar. Nedavno se je pa vrnil iz Amerike. Zateval je, da mu žena vrne ves poslani denar; ker ga pa ni imela, jo je začel daviti. Žena je klicala na pomoč, prihitej je njen mlajši sin, ki je zagrabil očeta, ga treščil na tla in toliko časa udrihal po njem, da je izdihnil. Orožniki so mater in sina aretirali.

— Uboj v silobranu. Pred sodiščem v Čakovcu se je včeraj zagovarjal zaradi uboja Stjepan Peč, ki je 28. decembra ubil svojo zata Ivana Kraljića. Stjepanova žena je namreč usodnega dne pobegnila od moža k roditeljem. Stjepan je ošel za njo in v tastoovi hiši je nastal prepir, med katerim je Kraljić potegnil samokres, hotel zeta ustreliti. Zetu se je posrečilo pobegniti in zaklenil se je v sobo. Tasi je pa razbil šipo in s samokresom v roki vdrl v sobo. — Stjepan se je tasta prestrašil, zagrabil je sekuro in ga tako močno oplasil po glavi, da mu je preklal lobanjo. Sodisce se je prepričalo, da je Peč ravnal v silobranu in ga je oprostilo.

Iz Ljubljane

— Kaj je z ljubljansko golobjo nadelo? Svojas se je reklo, da bo dala mestna občina vse golobe, ki se zbirajo v gostih jatah na semenišču in Vodnikovem trgu ter na pročelju franciskanske cerkve postreliti, ker so mestu v pravo nadlego in nesnogo. V Benetkah in na Dunaju so jih baje že odpravili. Upamo, da bo tudi Ljubljana posnemala v tem pogledu ti dve moderni in napredni mesti. Čas bi že bil!

— Dva (8) dinarja globe, mora plačati v Zagrebu vsak pasant, ki ga policijski organ saloti, da je metal na trotoar ali katerikoli hodnik orazne olupke, obgrizke sadja, papirnate oredke, — sploh smeti — ali pa, če je pljuval po tleh. To radikalno higijensko »kuro« je uvedel zagrebski magistrat s novim letom 1931, pa se je sijajno obnesla. S tem pa seveda še ni rečeno, da jo bo uvedel tudi — ljubljanski magistrat.

— Pozor pred plazovi in strehi! Po strehah leži zopet precejšnja plast južnega snega, ki bo začel vsak čas drčati dol, ker ga tudi snežni dražji ne morejo dovolj zadrževati. Posledica tega so neprijetni »obkladike«, ki jih ta in oni pasant dobi — na vrat in na glavo. Hodite torej tik ob zidu hiš ali pa kar po sredi ceste, da kakega takega lavina ne oplazi!

— Sneg in brezposelnost. Mesto in periferija sta zopet zasnežena in sneg bo požril mestni blaginji zopet lepe tisočake, ki pojdejo v »vodo«. Tisti brezposelni, ki beračijo zdej že tudi po hišah, naj primejo za lopate, pa bodo imeli zaslužek za 1—2 tedna. Magistrat ima sedaj pri kidanju zaposlenih že nad 160 delavcev in kakih 40 voznikov deloma s Pristave, deloma najetih. Snega imamo 14 cm.

— Tihi in divjaci stradoja. Enim kot drugim je zapadli sneg zapri pot do hrane. Za prve se je baš v tej zimi pokazalo, da je bilo v mestu in okolici postavljenih premalo krmilnih hišic, in še te se sadnji čas pomanjkljivo polnil, na nekaterih dvoriščih in vrtovih jih je pa sploh manjkalo. Po raznih bližnjih lovskih pa trpi lakota zajčji zarod, jerebice in fazani, kjer ne skrbje sanje prijatelji lova. Ostala divjad se je pa večinoma skrbno krmila in tudi dobro prezimuje.

— Redna letna skupščina ljubljanske gasilske župe se je vršila meseca februarja v veliki dvorani v Mestnem domu. Na skupščini je bilo zastopanih 29 okoliških gasilskih društev po svojih delegatih. Po poročilu župnih funkcionarjev je bil izvoljen za dobo treh let nov župni odbor in sicer: Zupan Franjo — načelnik, Vrbinc Ivan — podnačelnik, Roš Boris — tajnik, Mikuš Zdravko — blaginjak. Presetnik Ivan — prisednik ter trije odborniki: Rojina, Ivan, Gašperlin in Peršin Franc. Za revizorja pa: Kadunc Anton in Lotrič Anton. Načelnik je v svojem zaključnem govoru med drugim poudaril tudi dejstvo, da je ravno ljubljanska gasilska župa po svojih funkcionarjih — odbornikih, ki so bili istočasno člani odnosni načelniki posam. odsekov kongresnega od bora Jugoslovenske gasilske zveze, največ doprinesla do tako lepo uspelega vseslovenskega gasilskega kongresa, ki se je vršil prošlo leto v Ljubljani. — Njih zasluze pozna in ceni celokupno slovensko gasilstvo. Izšel je zato predlog, da se v znak neumornega dela in požrtvovalnosti za gasilstvo imenuje častni članom Ljublj. gas. župe celokupni bivši župni odbor in pa vsi oni načelniki odsekov v kongresnem odboru, ki so člani ljubljanske gas. župe. — Skupščina je ta predlog vzela z odobravanjem na znanje, nakor so bili izvoljeni za častne člane ljubljanske gasilske župe g. Turk Josip, dr. Rus Mavricij, dr. Opeka Mihael, Zupan Franjo, Gostič Engelbert, Mežek Fran, Pristovšek Stanko, Rojina Mikko, Mikuš Zdravko, Grad Franc, Rojina Ivan, Gašperlin Ivan in Lavrenčič Karol.

— Pregled avtobusov. Pregled avtobusov iz območja uprave ljubljanske policije, ki služijo za obrtno prevažanje oseb, se bo vršil dne 23. marca 1931 v Ljubljani, v garaži podjetja Triumph-Auto, Celovška cesta 38 med 9, in 12. uro dopoldne. Pozivljamo one lastnike avtobusov, ki imajo sedež podjetja v ljubljanskem policijskem okolišu, ki slučajno niso prelohi pismenega povabila, da pridejo v omenjenem času vse svoje avtobuse komisiji v pregled, kar se jim bo sicer prepevala obratovati z nepregledanimi vozili. Ker se bodo avtobusi pregledali nad montažnim jarkom, morajo priti k pregledu temeljito oprani in očiščeni.

— Iz prvo izvajanje Sattnerjeve skladbe »Ojke« dne 12. marca t. i. so že vsi sedeži v Unionski dvorani razprodani. Stojlišča še niso razprodana. Glasbena Matica prosi vse one, kateri so si rezervirali sedeže za ta koncert, da pridejo v sredo, dne 11. t. m. sigurno po naročene sedeže. Sicer bi se morali tekom četrtka t. i. 12. t. m. oddati drugim proslilcem. Istotam se dobivajo tiskani programi besedila in nekaj notic o postanku Sattnerjeve »Ojke« za ceno 4 Din.

— Seznan izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije od 16. do 28. februarja: srebrna damska ura z verzičico; zlata ženska verižna zapetnica; črna usnjata rokavica; 2 pločevinasti šabloni za črkoilkarja; kuverta s 150 Din; lovski pes, ital. brak tičar, 4 mesece star, belopomarančaste dlake; ročna torbica, v njej 70 Din, ključ in žepni robc; zlata damska zapetna ura na sivem traku; črna usnjata aktovka; listnica s 300 Din, v njej tudi voznik list, delavska legitimacija in več slik; zlata damska zapetna ura z zlato verzičico; mlad pes »dialek«, črn, star okoli 6 mesecev, nosl usnjat ovratnik, brez znamke; 2 zastavna listika št. 10967 z dne 18. 8. in št. 16634 z dne 30. 11. 1930; zlat prstan z 2 briljantoma in 1 rdečim kamnom v sredi; delavska knjižica, izdana od županstva Osele srez Kranj, glaseča se na ime Petrič Franc, delavec, in prazna ročna torbica, zavita v papir.

— Seznan najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani od 16. do 28. februarja: ročna torbica, v njej par ručavice, denarnica in 10 Din, vozna plabta s monogramom »T«, rjav dežni kratak plašč, zlat prstan z rdečim kamnom, pleskaril čopič, 180 cm dolga žaga, zlata double zapetnica, zlat prstan z gravuro »V. L.« aktovka, dežnik, zračna sesalica, smučke, zlata damska zapetna ura. V železniških vozovih so bili najdeni nastopni predmeti: 15 dežnikov, palica, 3 šali, čekar, zavoj ženskega perila, dežni plašč, 2 aktovki, par moških galoš, pletena lopa, plet, par otroških čevljev, moški površnik, nahrbtnik, pripovedna knjiga, 4 čepice, ženska ovratna ruta, par galoš, črna boa, zavitek šolskih zvezkov in par rokavice.

— Zadušnica za dr. Oražna. V sredo dne 11. t. m. ob deseti občinski smrti dr. Oražna Ivana, se daruje v takušnji franciškanski cerkvi ob 9. uri za velikega rođuluba in dobrotulka naših dijakov sv. maša zadušnica, pri kateri sodeluje Akademski pevski zbor. K naši zadušnici se vabijo vsi, ki žele počastiti spomin velikega pokojnika.

— Proslava dr. Oražna pri ljubljanskem Sokolu se vrši v sredo 11. t. m. ob 20. uri v Narodnem domu (sejna dvorana, vhod iz Bleiweisove c.) Predaval bo starosta brat Bogumil Kajželj.

— Klub esperantistov v Ljubljani vabi svoje članstvo na redni občni zbor, ki se bo vršil v četrtek 12. marca t. i. ob 20. v Narodni kavarni.

— Pevski zbor Glasbene Matice. Danes v torek ob 19. važna vaja mešanega zbora.

— O provansalski književnosti bo predavala v sredo, 11. t. m. ob 21. v Francoskem inštitutu gospa Jerasova. Vabimo.

— Danes samaritanski tečaj R. kr. ob 19. uri v Mestnem domu.

— Priprečen vsem. V nedeljo jutraj je trgovac Peter Podborek v svoji pisarni na Celovski cesti 34 započel sumljivega neznanca z električno svetilko v roki. Podborek je pisarno naglo zaklenil in odšel po stražnika, prebrisan lopov je pa medtem pobegnil. Stražnik je ugotovil, da je bilo v pisarno vstopljeno s ponarejenim ključem.

— Drugih ml. — Katere ženske imas raje, tiste, ki mnogo govore ali druge? — Kakšne druge?

Charpentier: Luiza

Najprej par splošnih tujih strokovnjaških sodb o tem velikem glasbenem delu: Dr. Jul. Kapp piše v svoji »Oper der Gegenwart«: Massenetovec Gustave Charpentier (roj. 1860) je bil brez dvoma vzpodbujen po Puccinijevi »Bohemi« (1896) za svoj naturalistični glasbeni roman »Luiza« (1900), ki jo zaradi njene apoteoze na Pariz in zaradi vonja po Montmartru na Francoskem še dandanes fanatično ljubijo in ki je tudi v Nemčiji našla mnogo prijateljev. Vendar je v »Luizie« vse sentimentalnosti vse mnogo pristneje in resničneje občuteno kakor pri Pucciniju. Na umetniškem nebesu vzhajajoči impresionizem meče tukaj že močne žarke.

Joh. Scheitze piše v svojem »Opernführer«:

»Luiza« je tako dobra muzikalna drama, da so večje po svoji vrednosti in moči le še Wagnerjeve mogočne ustvaritve. »Luiza« je preložitve Wagnerjeve teorije in prakse v posebni pariški svet Montmartra. Le da se mnogostevnih vodilnih motivov ovijajo vitice najbujnejše, najsmiselnejše melodike. Charpentierova glasba je stopila iz nebes, kjer vladajo bogovi, na cesto, po kateri hodijo ljudje iz mesa in krvi ter se vedejo in razgovarjajo kakor smo jih vajeni... Dejanje je prežeto z obiljem razkošnih melodij in ima vse delo tako zgovornost moč v sebi, da si mora pridobiti uspeh prav povsod.

Baglefied-Hullov in Alf. Einsteinov »Neue Musiklexikon« pa označuje Ch. a. takole:

Ch. ova umetnost se obrača naravnost k ljudstvu; njena podlaga je naturalističen esteticizem; izkusa socialna vprašanja obravnavati na glasbenem polju. Tudi sledovi empatičnega romantizma je najti pri njem, kakor tudi čisto besed bogatega, a vedno ognjevitnega in iskrenega lirizma.

Vse te tri karakteristike so pravilne. Dostavil bi le še, da je v tej operi čudovito naravna muzikalna dikcija, da je bujna melodika vendar preprosta, lahko dojemljiva, polna iskrenega čustva, strasti, mladosti in da se zlasti objestni motiv bohemoz poleg motiva svobodne ljubazni poslušalec zapladi v spomin ter ga spremlja dolgo silno prijetno. Orkester zlasti kaže šolo Wagnerja in Masseneta; duhoviti je, razkošen, zgovoren, vsesok mojstrski v ritmičnem in melodičnem izrazu, a brez posiljene kompliciranosti ali preobloženosti. Občutja, prelivačja se v izredni prostosti iz enega v drugo, so izražena zmerom naravno in skladno. Skladatelj je obenem pesnik in slikar, ki ljubi svoj Pariz. Baje je »Luiza« še izraz lastnih doživljanj in občutij v mladosti, torej muzikalna avtografija; zato je tako topla in iskrena, da nahaja odmeva povsod, zlasti v mladih srcih.

Dr. Gavellova režija je seveda prekosila našo premiersko prav dobro uprizoritev l. 1922. Saj se je zanjo tudi močno trudil, čisto izpreminjal in izpopolnjeval ter uprejal ansambl do skrajnosti. Uspeh je popoln. Naturalizem je preprijal s poezijo in občutji, slikovitostmi in čarji, ki so tudi zunanje dvigali pevsko in glasbeno himno na Pariz.

V 1. dej. mansardno stanovanje šivilje-modiatke Luise in njenih delavskih roditeljev s tipično opremljeno sobo in kuhinjo na desni odru, spredaj in zadaj strehe drugih hiš, dimniki, požarne stene visokih palač, na levi pa balkon pred sobico pesnika Juliena. Razvrstitev slik na steni in fotografij, stoječih v okvirčkih na predalniku, je bila glinljivo značilna.

V 2. dej. pariški ml trg: na levi zvišen plató, s katerega vodijo stopnice, v sredi ulična svetiljka, pod njo prodajalke črne kave, na desni modni atelje, v ozadju cesta, ob nji siluete hiš, palač, tovarn, še bolj zadaj pa brezoblična masa mestnih zgradb. In tod vrvenje od jutranjega mraka do solnčnega jutra. Dr. Gavellova je tu pričaral veliko perspektivo, da človek ni spoznal našega teanega odr.

V 3. dej. smo v ženskem modnem ateljeju, kjer se šali, draži, prička cela truma najrazličnejših deklet; med ne valové akordi vojaške godbe in prileta pesem Julienova, ki izjavlja zamisljeno, neodločno kolebajočo Luizo. Z okna je razgled po trgu 2. dej.

V 4. dej. smo na Montmartru, na prostoru pred hišico in vrtičkom na levi in novo zgradbo, ki šele nastaja in toje zato pred njo je leseni odr, na desni. V osadju in spredaj v celi širini pa se razprostira veličastni Pariz. Kmalu se užge neštevilo luči, nastali mrak razsvetle lampijoni, a na prostoru je izvoljena in kronana Luiza za »montmartrsko muzo«. Vrhunec opere je tu med objestnim rajanjem, prepevanjem in šaljenjem velikankega ansambla; opojno radost pa pretrga in zaduši prihod obupane Luizinje matere. Prišla je prosit pobogo hčer Luizo k smrtno obolelemu očetu. Kontraste je izdelal dr. Gavellova s največjim okusom in popolno učinkovitostjo.

Dekoracije po osnutkih scenografa g. V. Ulijanischeva so docela ustrezale, le barvni ton panorame Pariza je nekam problematičen.

Navajeni smo že, da so predstave gosp. Poliča orkestralno posebno skrbno in vestno pripravljene in da je pevski del solisti in zbori naštediran do možnega viška. Daje se jim pač tudi zmerom dovolj časa, da domor.

Zeleti je, da se daje več časa tudi drugim dirigentom za repriše odloženih in zato že deloma pozabljenih oper, zlasti z novimi solisti. Potem ne bo odtanjan na naš naslov, da smo krivično strogi proti solistom, ki morejo nastopati pregodaj, brez zadostne pevke in takratne priprave, a celo malone brez režiserja...

Poličev orkester se je torej pri »Luizi« zopet odlikoval in je bil naštediran do naj-

finejših odtenkov, kakor bi ga radi poslušali pri vseh predstavah. Tudi zbori so bili, odračunši neznatne omahljivosti v ritmu, prav dobri, tudi v igri živahnih. Nastop bohemov v 2. dej. od okni modistk se pač še utrdi. Balet, dasi oviran in zakrivan spredaj od dveh konjenikov, ki naj v bodoče kar izgine, je storil za občestno občutje v 1. sliki IV. dej. vse mogoče in zelo zadovoljivo.

Nagota mladih pesalk — kaj bi hianavil! — je prav mična, a zdi se mi, malo verjetna. Takole se menda niti v Parizu ne sme ponoci po ulicah nastopati valje ljubzenski svobodomiselnosti... No, tale nagota je pač — najcenejša. Spričo gospodarske krize pa bi bila morda res — a le za lepa dekleta — vsesplošno priporočljivo, ako le poskrbita sv. Peter in Kljja za zadostno temperaturo tudi po naših ulicah...

Kratko sem že poročal, da je bila g. G. Jungjenac-Gavellova kot Luiza pevski in igralski odlična ter je prinašala lirski in dramske prizore enako mojstrsko. Izredno pestra, najrazličnejših občutij in situacij silno bogata partija ji daje nešteto prilik, da se izkazuje kot umetnica prav visokih kvalit. Opozoril bi še posebej na njeno stilsko zunanjo skromnost v obleki: to je pristna delavčeva hič, bedna šivilja.

Mater je imela gđ. Špan v 1. dej. še negotova, premalo izrazita, v obeh slikah IV. dej. pa prav dobra. Naj dela na svoji vokalizaciji!

Julien je bil g. Gostič, kot osebnost zelo pravičen in simpatičen, glasovno čim dalje boljši in v igri zadovoljiv, a še premalo razgiban in topel.

Oče je g. Primožič, igralski izvrsten, v zadnji sliki velik traged, pevski prav dober, tekstno jako razumljiv, v splošnem vsega priznanja vreden.

Med manjšimi partijami gre prvenstvo cunjarju, ki ga je pel in igral g. Zupan zelo lepo in opremlil s prav dobro masko in premišljeno igro. Pevec, ki je vedno na mestu.

Ponočnjaka v fraku in s šampanjko, ki nastopa kasneje tudi kot vodja izpreveda na Montmarter, je pel g. Sancin z lepo izgovarjavo, sploh inteligentno, a z menda napako postiranim, zato emokastim glasom. Napaka je, da poje tudi starinarja z oblekami, ker ima tako tipičen material, želim, da mu ga konservatorij preustroji, ker je nadarjen in marljiv.

Med celim zborom modistik, ki jih ne morem navajati vsako posebej, naj omenim živahno pagilsko vajenko, gđ. Ramšakova, pa Kamilo, go. Ribičev, in Gertrudo, go. Kogejev, ki sta se posebno odlikovali: kot pometarica (bivša dama) je pokazala lep mezzosopran zopet gđ. Gerlovičeva. Težko pripovedovanje, ki ga je včasih pela danes že pokojna g. Lewandowska, je imela ga. Poličeva, obe svoji ulogi je opravila dobro gđ. Jeromova. Izrazit potepuh je bil g. Bekš, a stražnik g. Simončič.

Plese je naštediral g. Golovin in se je kot predplesalka lepo uveljavljala (pa kar v modnih škornjih!) ga. E. Moharjeva.

Medigre so vse prav lepe. A ne nekam predolge in — spričo dolgovestnosti vsega tega romana in počasnosti v izpremenbah na odr — ne baš potrebne? Morda bi bilo mogoče na tem medigrh, ki so zase koncert, vendarle skrajšati predstavo vsaj za pol ure? Kajti do 12. je pač tudi še za marsikoga predolgo. Iz utrujenosti človek ne more dovolj globoko uživati končne dolge slike, ki pa je baš posebno dramatična in poleg montmartrskega dejanja menda najlepša.

Fr. G.

Sokol

— Ustanovni občni zbor Sokola Zirovnica - Borovnica se je vršil zadnjo nedeljo popoldne na Selu pri Zirovnici v salončku g. R. Osvalda. Udeležba je bila zelo velika. Novoustanovljeno društvo šteje dosedaj približno 90 članov in članice. Zborovanje je otvoril v imenu pripravljalnega odbora upravitelj šole br. Schiffer Egidij, Zbor so pozdravili župni starosta br. Savičovic iz Kranja, starosta jeseniškega Sokola br. D. Obersnel in zastopnik radovljiškega Sokola br. Hrovat. Zbor so posetili 4 člani župe, poleg teh pa številni zastopniki bratskih društev Radovljica, Javornik in Jesenice. Po volitvah odbora, je o ustroju Sokola predaval br. Župni starosta, o delih načelnika in telovadcev pa župni načelnik br. Azman iz Kranja. Sklenilo se je predlagati sledeči odbor (v oklepaju so namestitvi): Starosta Schiffer Egidij (Osvaid Rudolf), tajnik Mokorel Josip (Pavlin Oton), blaginjak Murnik Mica (Bergant Cirila), načelnik Zalar Eric (Kovič), načelnica Jeglič Poldi (Bizjak Marija), prosvetnica Sivc Melita (Gec Josko), odborniki: Bizjak Ivan, Artelj Miha, Mežek Franc, Tomažič Hinko, Kalan Tončka, Svetina Mimica (Pavlin Karol, Legat Marija, Vidic Jakob, Držaj Ivanka, Gašperin Metod, Schiffer Ana), gospodarja Vidic Andrej in Legat Anton (Vidic Jožef in Jeseničnik Konrad). Poleg tega so se izvolili še revizorji in člani razsodišča s potrebnimi namestitvi. Želimo našemu najmlajšemu društvu gorenjske sokolske župe na njegovem trnjevem potu največjega uspeha! Zdravo!

Napredek.

— Znanost je že tako napredovala, da lahko pošiljamo na poljubno razdaljo po radiu celo slike.

— Tudi če so v okvirjih?

V hotelu.

— Kako me morete vtakniti v tako tesno in temno sobo? Saj niti poštene postelje ni v nji!

— Potolažite se, milostiva gospa, in vstopite. To je šele dvigalo.

C. G. Norris.

Vroča kri

Roman.

Tom je bil prav tako muhast kot George, Zeldi ga je morala vzpodbujati in hvaliti, kakor se je prilizovala in prigovarjala svojemu možu; vendar je pa bila velika razlika med njima: Tom je bil gentleman, George pa ne. Tom je ni nikoli žalil, nobene žaljive besede ni slišala iz njegovih ust. In bila je zelo vesela, da je Tom njen prijatelj.

Proti koncu marca so prišli na Zeldino gledališče lepak, na katerem je bilo rečeno, da v pripravi »Jenny« v nedeljo zvečer v Newyorku zadnji in da odpotuje igralska družina v Boston, kjer odpravi na velikonočni ponedeljek v Park-gledališču gostovanje.

Sele ko je bilo vse to sklenjeno, se je Zeldi zavedla, kako zelo se je bila navadila na Harneyjevo družino. Ločitev ji je bila neizrečeno težka. Minil je komaj en dan, da se nista videla, pa se to je bilo redko. Obedovala sta skupaj, Tom jo je često spremljal na koncert ali na umetniško razstavo in če je bila le prosta, sta šla skupaj v gledališče. Tako so se vedno bolj prepletali njuni življenjski interesi. Zeldi se je bala hladnega, tujega Bostona in samo en vzrok je bil, da se je veselila: imela bo dovolj časa razmišljati, kam vodi vedno večja intimitet med njo in Tomom. Kaj bo iz tega? Zakonska zveza s Tomom? Izključeno. Prvič ga ni tako ljubila, drugič pa ni bila prava žena zanj. V Bostonu bo pa imela dovolj časa vse to dobro premisliti.

Toda razmišljanje ji ni nič pomagalo.

V Bostonu so sprejeli komedijo z enakim navdušenjem kakor v Newyorku, ko so jo igrali prvič. Kritiki so hvalili Blumovo delo in Zeldino igrano enako navdušeno. Ned je vedno manj prikrivala svojo nevoljo in zavist. Mlada rivalinja se je čutila osamljeno in nesrečno in mučilo jo je silno domotžje.

Vse štiri nedelje, ko je bila v Bostonu, je prihajal Tom iz Newyorka, da je ostal ves dan z njo. Dejal je, da hoče govoriti z njo o svoji drami, toda Zeldi mu je odkrito priznala, da bi ne vedela, kaj početi brez njega.

V maju je odpotovala igralska družina v Chicago, toda v zapadnem mestu so se počutili še slabše kot v Bostonu. Tudi tu sta dosegli komedija in Zeldi največji uspeh in Ned ji je odkrito napovedala vojno. Zeldi je bila prisiljena pritožiti se direktorju. Prosila ga je, naj angažira namesto nje drugo igralko, toda Meserve ji je odgovoril, da sta Zeldi Marsh in »Jenny« v obeh občinstva tako tesno združeni, da bi napravila druga igralka komediji in njemu občutno škodo. Prosil jo je, naj potrpi, in Zeldi se je udala, kajti mislila je na »Deklo« in na to, da je

74

Henry Meserve pač edini režiser, ki bi mogel vprizoriti Tomovo dramo. Toda Zeldi je komaj čakala, da bi bila zopet doma, pri madame Boulanger in pri onih, ki so jo ljubili in cenili.

Toda usoda je hotela, da ni nikoli več prestopila praga stare hiše. V prvem tednu junija, štirinajst dni pred zaključkom gostovanja, je dobila Johnovo brzojavko:

»Naše zveste, stare prijateljice ni več. Snoci je mirno preminula. Z iskrenim sožaljem sem pri vas in vem, da tudi vi prijateljsko mislite name. Pogreb v petek v Paulist Church, Fifty-ninth Street. Hiša bo takoj uradno zaprta. Vaše stvari vzamem k sebi. Oračje in Tom se pridružiteta z iskreno ljubeznijo mojim pozdravom. John«.

XXII.

Z rjavim mahom poraščeni stari hrasti, stara, žolto pobarvana hiša s čudnimi pahljači podobnimi vrati in nizkimi okni, napoln porušena staja, iz katere je dišalo po senu in konjih, star, zapuščen vrt, zaspalo žuborenje potoka ob ograji, to je bil »Harneycool«, letovišče rodbine Harney, in tu so preživljali vroče poletne dni Zeldi, Tom, John in prijazna Tomova mati.

Zeldi je bila presenečena, kako lahko se je dala pogovoriti, da je prišla k Harneyjevim na počitnice. Iskala je pretrave, da bi odklonila povabilo, pa ji ni prišlo nič pametnega na misel. Nervozna in utrujena, kakor je bila, je hrepnela po miru na kmetih; ti ljudje so jo ljubili, in ona se je dobro počutila pri njih. V prvi vrsti ji je pa bila pri srcu Tomova drama. Meserve jo je bil prečital, ugajala mu je in bil je pripravljen vprizoriti jo, toda hotel je, naj Tom nekaj izpremeni. Tom mu je pa odgovoril, da brez Zeldinega nasveta ni bilo več in med štirimi stenami hotelske sobe že čez štiriindvajset ur ni več vzdržala. Povabilo je torej hvaležno sprejela in Tom jo je odpeljal s svojim razkošnim novim avtomobilom v duhtečo toploto in v mir »Harneycool«.

Toplota, mir. V tem je bilo zapopadeno vse poletje, Zeldi se nikoli ni bila tako srečna. Zjutraj se je zbudila vsa blažena, bila je sveža in radostna. Njena soba je bila svetla in prijazna, sonce je sijalo na pestre preproge, ki so pokrivala stara shojena tla. Vse pohištvo je bilo iz mahagonija in pač nalašč za njo izbrano. Vse življenje v hiši se je sukalo nekako okrog nje, vse je šlo za tem, da bi bilo ustreženo vsem njenim željam.

Ah, predobri, mnogo predobri ste z menoj, — je dejala globoko ginjena gospej Harney. Plemenita gospa se je pa nasmehnila in položila Zeldi roko na ramo.

Rusija gradi zrakoplove

Pod vodstvom nemških strokovnjakov grade v Rusiji za začetek tri manjše zrakoplove — Konec ameriškega monopola na helij?

Ko je posestil lani jeseni nemški zrakoplov »Groß Zeppelin« Moskvo, je zavladovalo med prebivalstvom sovjetske prestolnice in tudi drugih večjih mest Rusije veliko navdušenje za gradnjo zrakoplovov. Delavci sami so začeli zbirati prostovoljne prispevke in kmalu je zbirka za prvi zrakoplov tako narastala, da je bilo mogoče misliti na gradnjo. Doslej so nabrali po Rusiji nad 4 milijone rubljev za prvi zrakoplov. V Moskvi grade zdaj poskusni zrakoplov manjšega obsega (2500 m³). V Leningradu pa grade pod vodstvom strokovnjaka inž. Vorobjeva dva večja zrakoplova, prvi bo obsegal 7000 m³, drugi pa 20.000 m³. Oba zrakoplova bosta dograjena že letos in takoj začno z njima poskusne polete nad Rusijo.

Ruske strokovnjake zelo zanima gradnja zrakoplova, ki bi imel obod iz lahke kovine, napolnjen bi bil s helijem. Ta, za zrakoplovstvo izredno važni plin, so odkrili na raznih krajih sovjetske republike Dagestan blizu Kaspijskega morja. Zdjaj že raziskujejo dotične kraje strokovnjaki, da ugotovijo, če se bo dalo pridobivati dovolj helija za domačo potrebo in morebiti tudi za izvoz. Če je helija v Dagestanu toliko,

da pride za letalstvo praktično v poštev, bo konec monopolskega stališča Amerike, ki je bila doslej edina država na svetu, kjer so imeli na razpolago helij, toda izvažati ga je bilo s posebnim zakonom strogo prepovedano. S prepovedjo izvoza helija je Amerika posredno zakrivila strahovito katastrofo angleškega zrakoplova R 101. Če bi bili namreč Angleži imeli za svoj zrakoplov helij, bi se R 101 ne bil ponesrečil.

Gradnjo prvih ruskih zrakoplovov vodijo in nadzirajo nemški strokovnjaki. Ravnatelj Zeppelinovih tvornic dr. Wilke se je mudil v začetku tekočega leta delj časa v Rusiji in po vseh večjih mestih je prirejal predavanja s skioptičnimi slikami o konstrukciji in pomenu zrakoplovov. Ni izključeno, da nemški kapital za gradnjo zrakoplovov v Nemčiji sami ne počakajo svoje aktivnosti in zato je deloma prenesel svojo produkcijsko bazo v sovjetsko Rusijo. Gotovo pa je, da ni več daleč čas, ko bo sovjetska Rusija v zrakoplovstvu uspešno tekmovala z drugimi državami, zlasti če bo res doma pridobivala helij.

Tunguzi o postanku zemlje

V svoji knjigi »Sibirija«, napisani med ekspedicijo z ledolomilcem »Krasin«, je zabeležil O. Heller tungusko legendo o postanku zemlje. V začetku je bilo po mnenju Tunguzov strašno mnogo vode. Tunguz je sedel ves potrt pred svojim šotorom in razmišljal, kako malo je suhe zemlje, trave in mahu. Njegovi severni jeleni so kmalu popuili vso travo in če bi šlo tako naprej, bi moralo vse propasti. Takrat je pa živel še ena velika žival, ki je hodila od enega konca zemlje na drugi. In ta ogromna žival — nikakor ni bila lena. Pač pa je bila lena ogromna kača. Vedno je ležala v pesku ob vodi in se solnčila.

Tedaj je prišla velika žival, mamut, in opazila Tunguzja pred njegovim šotorom, kako otožno sedi in razmišlja. In mamut ga je vprašal: »Zakaj si tako žalosten?« Tunguz je odgovoril: »Sedim tu in mislim, da je zelo mnogo vode, toda malo zemlje in trave za moje jelene. Skrbim me, kaj bo.« Mamut je dvignil glavo in odgovoril: »Ne bodi žalosten! Kmalu kane potna sraga s tvojega jelena in jaz ti bom pomagal. Napravim ti toliko zemlje, da jo boš imel dovolj ne samo za svoje jelene, temveč tudi za svoje sorodnike.«

In mamut se je napotil h kači ter jo povabil s seboj. Ker pa ni hotela iti, ji je povedal, da kaj gre. Že je bila pripravljena oditi z njim, ko ji je pa pove-

dal, da hoče delati dobro, si je premislila. Po dolgem prizadevanju jo je pa pridobil za svoj načrt in začela sta delati. Mamut je s svojimi okli oral zemljo, kača se je pa plazila za njim in kazala pot vodi. Voda je pa zalila mamuta in kačo. Človek je dobil toliko zemlje, kolikor jo je hotel, kajti gore niso nič drugega nego zemlja, ki jo je narišal mamut. Struge rek so pa sledovi one poti, ki jo je delala kača, plazila se za mamutom.

Zvonovi na električni pogon

Vatikanska država se pridno modernizira in uvaja polagoma vse pridobitve moderne tehnike ne glede na to, da je cerkev kot taka rada starokopitna in da se drži starih tradicij tudi tam, kjer iz praktičnih razlogov ne kaže. Med drugimi novotarijami hoče Vatikan poskrbeti tudi za električni pogon svojih zvonov. To delo je poveril nekemu nemškemu elektrotehničnemu podjetju. Katedrala sv. Petra ima šest zvonov in ker so precej veliki, je zvonjenje naporno. Na željo papeža samega, ki kaže veliko zanimanje in razumevanje za napredek moderne tehnike, bodo pa zdaj zvonjenje modernizirali tako, da dobe zvonovi električni pogon in da človeško delo ne bo več potrebno.

V začetku so se bali, da bo električni pogon škodoval ritmu in blagoslavju zvonov. Izkušnja je pa pokazala, da je

ta bojazen neutemeljena, če ima vsak zvon svoj električni tok. Prvič zapoje vatikanski zvonovi na električni pogon med velikonočnimi prazniki.

Nova manija v Ameriki

Tempo življenja ni nikjer na svetu tako nagel, kakor v Ameriki. Zato je tudi lov za najrazličnejšimi rekordi v Ameriki vedno hujši in priznati je treba, da so si Američani večino rekordov tudi priborili. Nedavno je vsa Amerika norela za vztrajnostnim rekordom. Paglavci in odrasli ljudje so plezali na drevesa in čepeli na njih, dokler je kdo mogel. S tem so hoteli dokazati, da ne zaostajajo daleč za prekooceanskimi letalci, seveda samo kar se tiče bedenja.

Zadnje čase se je pa razpasla v Ameriki nova manija — skakati s padalom iz aeroplana ali z vrha nebotičnika. Kdor padalo najpogostejše odpre, je zmagovalac. Ameriški listi že poročajo o rekordu 22-letnega Manningsa, ki je skočil iz letala v višini 800 m, padalo je pa odprl šele 350 m nad zemljo. Nova ameriška sportna manija je zelo nevarna igra z življenjem in se bo najbrž preživela, čim bo zahtevala nekaj žrtvev.

600 km na uro

Najboljši letalci se pridno pripravljajo na letošnje letalsko tekmo za Schneiderjev pokal. To je najslavnejša svetovna tekma vodnih letal, obenem pa največja letalska tekma vobče. Priprave francoskih letalcev vodita na letališču v Berre znani letalec Sadi Lecoq in korvetni kapitan Amanrich.

Trening se prične z aeroplani, ki imajo motorje z 900 konjskih sil in letajo 450 km na uro. Po prvih treningih in preizkušnjah bodo izbrani najboljši piloti. Ti pridejo na hidroplane z motorji 1500 konjskih sil in hitrostjo 500 do 550 km na uro. Pozneje izbero še izmed teh najboljših, ki pridejo na hidroplane z motorji po 2000 do 2200 konjskih sil. Tak hidroplan doseže preseñljivo hitrost 600 km na uro. Sele tako skrbno izbrani piloti in hidroplani pojdejo zastopat Francijo na tekmo za Schneiderjev pokal.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Mali oglasi

Vseka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakovi! — Ne sprejema brez znakov ne odgovarjamo. Najmanjši oglaš. Din 5.—

SAMOSTOJNA TRGOVKA
z lastno manjšo trgovino želi pomorstva z gospodom 40—45 let, ki bi ji pomagal, da bi se trgovina vpeljala. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Soliden trgovec 996«.

HISO
s tremi sobami, stalno vodno močjo in prostorom za poljubno obrt, blizu kolodvora, sredi vasi, v večjem industrijskem kraju za 35.000 Din prodaja — Alojzij Sevnik, Radomlje pri Kamniku. 999

Pesec
v večji slavonski vasi, obstoječa iz zidane hiše s 5 sobami, velikega vrta in z vsemi gospodarskimi poslopji ter 13 jutri prvovrstnega polja prodam. — Hiša je prikladna za trgovino ali gostilno. Cena Din 170.000. Pobliznja pojasnila daje P. Jakševac. Komletinci. Slavonija. 990

Znižali smo cene

malim oglašom, da stane beseda le 50 p. Zunanji inserenti lahko plačajo male oglase z znakami.

GRAMOFON
priznana glasovite znamke, v najboljšem stanju, skoro nov, s 18 izbranimi ploščami (ali brez) radi odpotovanja takoj ugodno prodam. Selo, Predovčeva ulica 9/I. 998

HARMONIKE
izdelujem nove in sprejemam v popravilo vse glasbene instrumente. — JANC, LJUBLJANA, Bohoričeva 9.

Zastopstvo
za teritorij bivše Kranjske in za bivšo Štajersko odda dobremu potniku Mlekarska zadruga v Novi vasi pri Rakeku. Le resne ponudbe poslati na zadrugo. 992

KUPI DANES, NE PLAČAJ NIKOLI!

Prekrasni namizni prti Din 35. Namizni pribor, servisi za kavo, škatle za sladkor, tehtnice, karindiji, svilnate nogavice, milaneške hlače po slepi ceni. Redka prilika, ki se ne vrne nikdar več. — Razpošiljalnica Omania, Miklošičeva 14. 1001

Klavirji pianini Dalibor (ČSR)

ki ste jih videli na Velesejmu, so prvovrstni instrumenti sklopne konstrukcije, agrafi, 3 pedali (harfa), lahka precizna mehanika, elektr. svetiljke; začasno še za reklamno ceno Din 15.200.— na obroke od Din 400.— izključno le pri tvrdki

Alfonz Breznik
Ljubljana, Mestni trg št. 3 (magistrat)

Elitni Kino Matica

Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer. Premiera popularne Millöckerjeve operete iz študentovskega življenja

DIJAK PROSJAK

V glavnih vlogah
H. H. Bollmann
komorni pevec
Jarmila Novotna
primadona državne opere v Berlinu
FRITZ SCHULTZ, TRUUS v.
AALTEN in HERMANN PICHIA
Krasen dopolnilni spored! Najnovejši Paramountov zvočni tednik in Mickey miška šalogra.

Elitni kino Matica
Tel. 2124

Tribuna dvokolo s »Sachs« motorjem

posebno močni, okvir nizek, močnejša pnevmatika, motor v sredini montiran z dvojno predstavo in spojko, 1 1/4 K. S. — Vozi 30 do 40 km na uro in porabi 2 litra goriva na 100 km. Dobi se tudi sam motorček, katerega se lahko na navadno močno kolo montira. Cena prav nizka, ceniki franko.

»Tribuna« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Kleparskega predelavca

ki je bil zaposlen v velikih industrijskih podjetjih, samo prvovrstno moč, išče velika tvojica pločevinastega blaga. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Kleparski predelavec 997«.

Klišaje

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna

Jugografika

Sr. Petra nasip
št. 23
Telefon 2496